

HANDLEDNINGSMATERIAL

Lärarhandledning ALLT SOM VANLIGT? Teater DaCapo – Uppsala

Fritt efter barnboken Allt är precis som vanligt av Kristina Murray-Brodin och Maija Hurme.

Det här materialet är utformat som verktyg för dig som lärare tillsammans med dina elever. Vi vill med detta material uppmuntra er att jobba vidare, både före och efter ert besök hos oss på GDT. Här hittar du tips på hur du kan förbereda eleverna inför besöket, samt övningar och diskussionsämnen att arbeta vidare med efter föreställningen.

Om ni inte kan arbeta med materialet i direkt anslutning till föreställningen, går det alldeles utmärkt att göra det vid ett tillfälle som fungerar för er, och kanske kan det bli något att återkomma till vid fler tillfällen under terminens gång. Om du vill förbereda dig själv och dina elever på föreställningens tema kan du titta på de frågeställningar, fakta och övningar som finns här i handledningsmaterialet.

Vår rekommendation är dock att först låta eleverna ta till sig den konstnärliga upplevelsen i föreställningen, och därefter fånga upp de tankar, frågor och känslor som väckts. Du som lärare vet förstås vad som lämpar just ditt arbete bäst. Det här materialet finns som stöd för er att inspireras av. Du har fria händer att sälla och plocka fritt ur materialet.

Att besöka teatern.

Alla elever har kanske inte varit på teater tidigare? Vad ska man tänka på som publik? Det är kanske inte en självklarhet för alla.

Vi på teatern är måna om att det blir en så positiv upplevelse som möjligt för alla. Därför kan det vara bra att prata med eleverna om vad det kan innebära att se en dans- eller teaterföreställning och tillsammans fundera över hur man på ett bra sätt är publik.

Vi tänker så här;

Vår publik är lika viktigt som vår föreställning. Vår önskan är att vi möts i ömsesidig respekt. Vi respekterar vår publikens individuella upplevelse och genuina reaktioner, och hoppas att publiken vill möta dansarnas och skådespelarnas arbete med samma respekt för deras arbete.

Betyder det att ni inte får skratta, kommentera eller göra ljud? Absolut inte! Alla reaktioner som rör föreställningen välkomnas. Däremot kan en medvetenhet om scenkonstnärerna vara bra att ha i bakhuvudet, skådespelarna och dansarna kommer att ta in publiken på sätt som till exempel en film på bio inte gör.

Några grundregler som gäller alla våra föreställningar är att mobiltelefoner är helt avstängda under föreställningen, fotografering är inte tillåten och inte heller att ta med mat och dryck in till sin plats.

I övrigt är ni vår varmt välkomna publik och vi vill att ni ska känna att ni får uppleva precis det ni upplever, på erat eget sätt och vis.

Vad är en dans- eller teaterföreställning?

Det kanske är lätt att tänka att enbart de som står på scenen utgör produktionen, men det finns fler komponenter än så! Här är några som kan vara bra att uppmärksamma.

Scenografi är scenrummets formation, de väggar, mönster, golv och större föremål som utgör scenen i denna föreställning. Scenografen är den som tänker ut och skapar scenografin.

Kostym är kläderna som skådespelarna eller dansarna har på sig.

Ljus – varje föreställning har eget designat ljus för att förstärka det som händer på scenen. Ljustekniker jobbar också hårt för att skapa rätt känsla i varje scen.

Ljud – Det kan vara musik eller bakgrundsljud, även andra ljudeffekter som kommer från högtalare runt om scenen.

Mask kallas allt som har med smink, peruker, masker mm. att göra.

Rekvisita är alla mindre föremål som används av dansare och skådespelare under föreställningen.

Manus är texten, alltså alla ord och repliker som skådespelarna säger i teatern.

Regi - Regissören jobbar med teater och är den som tittar utifrån och bestämmer hur teatern framförs. Han repar med skådespelarna i flera veckor innan föreställningen har premiär och förklarar hur de ska agera, gå från en scen till en annan och röra sig mm.

Koreografi är rörelserna som dansarna framför och de formationer dansarna befinner sig i. Koreografen är personen som tänkt ut hur föreställningen ska hänga ihop och hur dansarna ska röra sig och förhålla sig till scenrummet.

Producent är en viktig person för att en dans/teater föreställning ska bli av. Hen håller i alla praktiska trådar runt föreställningen och finns med genom hela arbetet.

Affisch är också en del av produktionen. Bild och text ska locka publiken att se föreställningen. Den ska berätta mycket utan att säga allt om den specifika föreställningen.

Upplevelsen.

Dans och Teater är båda konstformer som upplevs i nutid -alltså den direkta stund då man ser den. Samtidigt kan det vara en upplevelse som åskådaren bär med sig resten av livet. Det är varje individs helt unika upplevelse. Beroende på stundens känsla, tidigare erfarenheter, egna intressen osv. kan faktiskt två personer som ser samma föreställning uppleva två helt olika versioner.

Upplevelsen kan dock komma att ändras i samtal med andra. Kanske får en annans perspektiv dig att uppmärksamma något du själv inte tänkte på?

Det är bra att utbyta sina upplevelser med varandra, men var försiktig i samtalet så inte en annans upplevelse döms ut som "felaktig".

Ett ganska vanligt samtal efter föreställningen kan tex vara:

"Vad tyckte du om föreställningen?"

"Jag tyckte den var tråkig"

"Nej, du har fel! den var ju jättebra!"

Vår rekommendation är att försöka undvika frågan; "Vad tyckte du?" Då riskerar samtalet att få snabbt slut i "bra" eller "dålig". Vi föreslår att låta samtalet ta plats i mindre grupper, eller kanske individuella skriv/bild-uppgifter och då utgå från förslagsvis följande frågor:

- Hur såg scenrummet ut?
- Vad tänker du att föreställningen handlade om?
- Berätta ett starkt minne från föreställningen. (Kanske en hel scen, kanske en smidig kullerbytta, kanske när skådespelarna pratade med publiken, vad som helst!)
- Vilka känslor upplevde du under föreställningen? (Glädje-skratt? Spänning? Sorg? Andra känslor?)
- Vad kände du efter föreställningen? (Varför tror du att du gick ut med den känslan?)

Förenklat är "vad såg du" och "vad upplevde du" bra frågeställningar att utgå ifrån, om önskan är att få ett lite längre och kanske djupare samtal kring föreställningen.

Om föreställningen ALLT SOM VANLIGT

Ibland kan det kännas som att ingen bryr sig om en, som att ingen skulle märka om en plötsligt försvann.

Elvira tycker att mamma och pappa aldrig har tid, eller så är de bara jättestressade och tycker att hon är i vägen. De säger att de skulle bli dödsledsna om hon försvann... Men är det verkligen sant?

Elvira bestämmer sig för att slå slag i saken och ta reda på sanningen. Hon försvinner.

Vi i publiken får sedan se hur det verkligen blir när Elvira är borta, i en rolig och finurlig tolkning av boken "Allt är precis som vanligt" (Kristina Murray Brodin).

Föreställningen inbjuder till empati. Som publik får vi känna med Elvira, vi känner med hennes ledsna föräldrar. Vi berörs av kompisarnas oro och samtal kring försvinnande. Så blir vi också glada, och vi skrattar, och vi hoppas! Något att ta med till eleverna i samtal efter föreställningen; att känna empati med någon, eller med flera... Vad gör det med oss?

Att arbeta med efter föreställningen

Allmänt om föreställningen

1. Minnesrunda

Placera er i en ring, antingen på golvet eller på stolar. Låt var och en i tur och ordning berätta något de minns extra tydligt från föreställningen. Det kan vara en speciell scen, en rörelse, ett ljud, en låt, någonting som fanns på scenen, en känsla, vad som helst! Uppmuntra gärna till att inte säga samma sak som redan sagts.

2. Samtalsfrågor

Frågor att samtala kring för att fräscha upp minnet kring föreställningen och öppna upp för samtal och reflektion.

- Vilka karaktärer fanns det i föreställningen? Vad hette de?
- Vad hade de för kläder?
- Vad handlade föreställningen om?
- Hur såg scenen ut?
- Hur började föreställningen?
- Hur slutade föreställningen?
- Vad var roligt?
- Var det något som var jobbigt eller lite läskigt?

ÖVNINGAR PÅ TEMAT

3. Övning:

"Alla som": Alla barn sitter på egen kudde/pall. Fröken står i mitten och säger påståenden. Alla som tycker att påståendet stämmer in på dem byter plats. Med äldre barn försöker den som står i mitten att ta en av de tomma platserna, på så vis alterneras vem som står i mitten. Låt frågorna inspireras av föreställningen. "Alla som tycker om att gå balansgång", "alla som tycker det är tråkigt när föräldrar pratar i telefonen" osv.

4. Övning:

"Sardinleken": Gör klart vilka rum/utrymmen som får användas. Ett barn gömmer sig samtidigt som alla andra räknar. Barnen får sedan leta efter den person som gömt sig. Hittar någon barnet ska den personen också gömma sig på samma ställe.

5. Övning;

Dockteater: Dela in barnen i mindre grupper. Ge barnen några dockor/leksaker. En grupp i taget får "spela upp"/"leka fram" vad de minns från teatern. Ställ en äggklocka eller tidtagarur på 5 min. När klockan ringer är det dags för ny grupp. Förslag är att fröken viskar till gruppen precis innan de börjar vilken del av föreställningen de ska spela upp.

6. Övning;

Kom hit alla barn: Barnen står på ena sidan rummet, fröken står på den andra. Fröken ropar "kom hit alla barn!" "hur då?" svarar barnen. Fröken hittar inspiration från föreställningen; "som mammor som pratar i telefonen", "som om ni spelar fotboll", "som läskiga pruttande drakar", "som ledsna kompisar" osv.

7. Övning;

Dansstopp: När musiken är på är dansen på. När musiken stoppar måste alla stoppa i en staty från föreställningen. Fröken kan sen gå runt och fråga vad de föreställer. Tex; pappan som letar, fröken som tänder ljus, kompisarna som gungar osv.

8. Övning;

Prata lite i mindre grupper om empati. Kunde vi känna oss ledsna för att Elviras föräldrar var ledsna? Blev vi glada när de var glada? Hur funkar empati? Har ni känt empati i vardagen någon gång? Det kanske kan kännas lite jobbigt.. men visst är det väl ganska bra? Vilka positiva saker kan empati leda till? När önskar ni att någon hade empati med er?

9. Övning;

Fundera tillsammans på om det "var på riktigt" eller "på låtsas". Om gruppen blev väldigt berörd och några kanske ledsen av föreställningen kan frågan kring om det hände i Elviras fantasi eller på riktigt vara relevant. Vad tänker eleverna?

Jag som utformat handledningsmaterialet heter Sofia Gabrielsson och arbetar som danspedagog på Gottsunda Dans & Teater. Hoppas att det varit till hjälp och att ni är nöjda med ert besök på teatern.

Vid tankar eller funderingar går det bra att ringa till oss på Gottsunda Dans & Teater på nummer 018-400 410 eller maila mig: sofia@gottsundateater.com

Varmt välkomna tillbaka!

Teater DaCapo
Box 2096
750 02 Uppsala
073-938 85 30, 073-627 80 85
teaterdacapo@gmail.com
www.teaterdacapo.se